

mgr. Rafał Jasikowski

Promotor: dr hab. Agata Tyburska

Promotor pomocniczy: dr Tomasz Łachacz

Streszczenie rozprawy doktorskiej w języku polskim na temat: „Elektroniczne mapy zagrożeń jako narzędzie bezpieczeństwa i porządku publicznego w dużych aglomeracjach miejskich”.

Występujący na świecie proces globalizacji, niewątpliwie wpływa na rozwój regionów, państw oraz dużych ośrodków miejskich. Z jednej strony globalizacja daje niespotykane dotąd możliwości rozwojowe z drugiej zaś stanowi podłoże dla nowych – niezdiagnozowanych dotychczas zagrożeń. Zjawiska społecznie nieakceptowane cechują się przede wszystkim wielowymiarowością oraz nieprzewidywalnością w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości. Pomimo, iż globalizacja prowadzi do zmniejszenia znaczenia podziałów wynikających z różnych ideologii oraz systemów społeczno-gospodarczych i doktryn prawnych (w danym państwie) to istniejące w Europie i na świecie konflikty militarne zaostrzają niepokoje społeczne – przyczyniając się między innymi do niekontrolowanej migracji ludności.

Narastającej zjawisko globalizacji oraz masowe przemieszczanie się ludności, powoduje występowanie zjawisk o charakterze kryminogennym w miejscu, w którym dotychczas były one nieobecne i są zjawiskiem nieznanym. Obecne zagrożenia, z którymi można się spotkać w aglomeracjach miejskich takich jak Nowy Jork (Zjednoczone Stany Ameryki Północnej) czy Berlin (Niemcy) mogą stopniowo pojawić się w innych dużych aglomeracjach miejskich na świecie (w tym w Polsce) – które dla migrantów stają się miejscem docelowym. Przykładem z ostatnich dwóch lat są migranci z Ukrainy, którzy opuszczali tereny objęte konfliktem zbrojnym wywołanym przez Federację Rosyjską i którzy najczęściej wybierali duże ośrodki miejskie w Polsce (w tym w miasto stołeczne Warszawa).

Zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego w aglomeracjach miejskich, w których występują duże skupiska ludności wymaga podejmowania wielu przedsięwzięć ukierunkowanych na zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Poczucie wolności od strachu jest jednym z gwarantów prawidłowego rozwoju jednostki w społeczeństwie, dlatego też przy dynamicznie zmieniającym się charakterze zagrożeń, niezbędnym jest podejmowanie działań wyprzedzających. Podmioty odpowiedzialne za bezpieczeństwo w dużych aglomeracjach miejskich muszą

uwzględniać skokowy wzrost liczby ludności oraz dynamikę przestępczości w danym miejscu i czasie z tym związaną.

Bez względu na to o jakich aglomeracjach miejskich mowa (w państwach rozwiniętych) kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego odgrywa policja. Również w Polsce – Policja jest podmiotem odpowiedzialnym za zapewnienie bezpieczeństwa i porządku publicznego, która jako umundurowana i uzbrojona formacja – służy społeczeństwu.

W związku z dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością oraz koniecznością zapewnienia ochrony życia i zdrowia ludności, podmioty takie jak policja muszą wdrażać innowacyjne rozwiązania oraz korzystać z nowoczesnych technologii, które będą wychodziły naprzeciw oczekiwaniom społecznym oraz przyczyniały się do zapewnienia oczekiwanego poziomu bezpieczeństwa.

Niniejsza dysertacja poświęcona jest elektronicznym narzędziom służącym poprawie bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarach dużych aglomeracji miejskich. Celem pracy jest wskazanie kierunków modyfikacji narzędzia jakim jest *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa*, a tym samym zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze dużych aglomeracji miejskich występujących w Polsce.

W związku z powyższym przedmiotem badań były rozwiązania przyjęte w takich aglomeracjach jak: Miasto stołeczne Warszawa – Polska, gdzie funkcjonuje *Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa*; Nowy Jork – Zjednoczone Stany Ameryki Północnej gdzie zakorzenionym narzędziem jest mapa zagrożeń *Citizen* oraz Berlin – Niemcy, w którym jednym z opiniodawczych narzędzi jest mapa zagrożeń *Kriminalitätsbelastete Orte in Berlin*. Badaniom poddano literaturę przedmiotu, akty prawne, a także inne dokumenty oraz opinie wyrażone przez funkcjonariuszy policji i osoby przebywające na terenie dużych aglomeracji miejskich na temat elektronicznych narzędzi komunikacji ze społeczeństwem.

Przyjęte problemy badawcze odpowiadały poszczególnym rozdziałom pracy. Zastosowano metody badawcze takie jak: sondaż diagnostyczny (wywiad ekspercki / badanie ankietowe); analiza krytyczna; synteza; indukcja; dedukcja; porównanie; uogólnienie, oraz kluczową z punktu widzenia inżynierii bezpieczeństwa – metodę IDEALS Geralda Nadlera.

Wyniki prowadzonych badań, opisane w niniejszej dysertacji potwierdziły, iż elektroniczne mapy zagrożeń bezpieczeństwa są skutecznym narzędziem poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na obszarze dużych aglomeracji miejskich.

Ponadto wyniki badań dowodzą również, że skuteczność zoptymalizowanego narzędzia – mapy zagrożeń bezpieczeństwa zależy od sprawnie działających kanałów komunikacji opierających się na wzajemnym zaufaniu i szacunku. Wykorzystanie elektronicznych narzędzi w procesie zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze dużych aglomeracji miejskich jest niezbędne i nieuniknione, biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój technologii informacyjnych oraz wszechobecną informatyzację społeczeństwa różnych grup wiekowych.

Podsumowując, interdyscyplinarne badania dotyczące elektronicznych map zagrożeń powinny być kontynuowane i rozwijane tak aby stale doskonalić istniejące rozwiązania służące do skutecznego ograniczenia zachowań antyspołecznych.